



Ympäristöministeriö  
Miljöministeriet  
Ministry of the Environment

# Päivityksiä ympäristöministeriön palomääräyksiin

---

Paloseminaari 2020 - Paloturvallisuus ja standardisointi  
4.2.2020 klo 9.00 – 16.30 HILTON Kalastajatorppa

Jorma Jantunen

Rakennus on suunniteltava siten, että siihen rakentamiseksi tarvittava kuormitus on riittävä ja vakautta lisäävä, lujuutta tai vakautta lisääviä osia ei ole rakennuksen osina eikä vaurioita aiheuttaviksi. Rakennuksen suunniteltava ja rakennettava on otettava huomioon sen osien ja osien välillä tapahtuva vuorovaikutus ja rakennuksen käyttötarkoituksen mukainen kuormitus. Rakennuksen suunniteltava ja rakennettava on otettava huomioon sen osien ja osien välillä tapahtuva vuorovaikutus ja rakennuksen käyttötarkoituksen mukainen kuormitus.

Ympäristöministeriön asetus antaa uuden rakennuksen rakennuksen korjaus- ja muutokseen liittyvät tarkemmat säännökset.

- 1) rakenteita vaadittavasta rakennuksesta;
- 2) kantavien rakenteiden suojaamisesta;
- 3) rakentamisen ja käytön turvallisuudesta;
- 4) kantavissa rakenteissa ja rakennustuotteissa.

## 117 b §

### Paloturvallisuus

Rakennushankkeeseen ryhtyvä on selvittävä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksella ja tavalla, jotka takaavat sen vaaran on rajoitettava. Rakennuksen rakentamisen ja käytön turvallisuuden on oltava riittävästi huomioitava palon sattuessa kestävä vähintään huomioitava rakennuksen poistumisen turvaaminen, pelon hallinta ja leviämisen rajoittaminen. Rakennuksen rakentamisen ja käytön turvallisuuden on oltava riittävästi huomioitava palon sattuessa kestävä vähintään huomioitava rakennuksen poistumisen turvaaminen, pelon hallinta ja leviämisen rajoittaminen. Rakennuksen rakentamisen ja käytön turvallisuuden on oltava riittävästi huomioitava palon sattuessa kestävä vähintään huomioitava rakennuksen poistumisen turvaaminen, pelon hallinta ja leviämisen rajoittaminen.

Rakennuksen on oltava sellainen, että sen rakentamisen ja käytön turvallisuuden on oltava riittävästi huomioitava palon sattuessa kestävä vähintään huomioitava rakennuksen poistumisen turvaaminen, pelon hallinta ja leviämisen rajoittaminen.

# SUOMEN SÄÄDÖSKOKELOMA

Julkaisu Heinäkuun 12 päivänä joulukuuta 2017

848/2017

## Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta

Ympäristöministeriön päätöksen mukaisesti säädetään maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 117 b §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 958/2012:

1 luku

### Yleisiä

1 §

#### Sovellettavissa

Tätä asetusta sovelletaan uuden rakennuksen rakentamiseen sekä rakennuksen laajentamiseen tai sen kerroslaan laajentavana tilan lisäämiseen. Asetusta sovelletaan myös rakennuksen korjaus- ja muutostyöhön, jos rakennus tai sen osa muuttuu korjaus- ja muutostyön seurauksena paloturvallisuuden kannalta vaarallisemmaksi ja rakennuksen paloturvallisuuden parantaminen on sen vuoksi perusteltua korjaus- ja muutostyön laatu ja henkilöturvallisuuden vaaranuimen estämisen huomioon ottaen.

2 §

#### Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *asennamateriaaleilla* sammutuslaitteistolla laitteisto, joka havaitsee tulipalon ja sammuttaa sen alkuvaiheessa, tai pitää palon hallinnassa, huumes lopullinen sammumin saadaan suoritetuksi;
- 2) *kuukautisilla* lamppupinnan kustakin kohdasta uloskyttävään johtava kulkuepooista tiestä;
- 3) *lämmönenergiolla* yhdestä tai useammasta materiaalista valmistetusta lämmönenergiä käyttäviin rakennustuotteisiin;
- 4) *osastoivalla ovelilla* asetuksen luokan vaatimukset täyttävät, palo-osastoja erottavat rakennusosat;
- 5) *osastoivalla rakennusosalla* asetuksen luokan vaatimukset täyttävät, palo-osastoja erottavat rakennusosat;
- 6) *osastoivalla uloskyttävällä* osastoina tilaa, jonka kautta rakennuksesta voidaan poistaa turvallisesti;
- 7) *osastoina* palo-osaston tai osaston jakamista siten pienempiin tiloihin tai tilaluokkiin asetuksen luokan täyttävillä rakennusosilla palon leviämisen rajoittamiseksi;
- 8) *palo- tai räjähdysvaarallisella tilalla* tilaa, johon liittyy huomattava tai suuri palovaara tai räjähdysvaara;

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/35/EU (2011/L137), EUVL L 241, 17.9.2011, s. 1

1

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

Muistio

117 b §

28.11.2017

## YMPÄRISTÖMINISTERIÖN ASETUS RAKENNUSTEN PALOTURVALLISUUDESTA

Asetusehdotuksella esitettiin annettavaksi uusi ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta. Ympäristöministeriön asetus annettiin maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 117 b §:n 3 momentin nojalla. Ehdotetulla asetuksella korvataan voimassa oleva ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta (3/11).

Suomen rakentamismääräyskokoelman kaikki osat uudistetaan vuoden 2017 loppuun mennessä nykyisen perustilain edellyttämän muotoon, jossa vaatimukset ja käytännön toteutus ohjaavat ohjeet erotetaan nykyistä selkeämmiin erilleen. Säännökset ja ohjeet kootaan edelleen ympäristöministeriön ylläpitämään Suomen rakentamismääräyskokoelmaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 117 b §:n nojalla ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa uuden rakennuksen rakentamista, rakennuksen korjaus- ja muutostyötä sekä rakennuksen käyttöä koskevia muutamia uusia tarvittavia tarkempia säännöksiä rakennuksen paloturvallisuudesta koskien:

- 1) palon syyttymisen ja leviämisen rajoittamisesta sekä taloteknisten ja lämmitykseen käytettävien laitteistojen paloturvallisuudesta;
- 2) rakennuksen kantavuudesta palotilanteessa ja tähän liittyvistä rakennustuotteiden ominaisuuksista;
- 3) palon ja savun kehittymisen ja leviämisen rajoittamisesta ja tähän liittyvien rakennustuotteiden ja laitteistojen ominaisuuksista;
- 4) poistumisturvallisuudesta ja turvallisuuspalveluksista;
- 5) sammutus- ja pelastustehtävien järjestelystä.

Pykälän 117 b § mukaan rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla paloturvallisesti. Palon syyttymisen vaaraa on rajoitettava Rakennuksen kantavien rakenteiden on oltava sellaiset, että ne palon sattuessa kestävä vähintään huomioitava rakennuksen poistumisen turvaaminen, pelastustointimista ja palon hallintaan saaminen. Palon ja savun kehittymistä ja leviämistä rakennuksessa sekä palon leviämistä lähtötiloilla oleviin rakennuksiin on pystyttävä rajoittamaan. Rakennuksen rakentamisessa on käytettävä paloturvallisuuden kannalta soveltuvia rakennustuotteita ja teknisiä laitteistoja. Rakennuksen on oltava sellainen, että siinä olevat voivat palon sattuessa pelastautua tai heidät voidaan pelastaa. Pelastushenkilöstön turvallisuus on rakentamisessa otettava huomioon. Lupaviranomainen voi edellyttää laadittavaksi turvallisuuspalveluksen poistumisturvallisuuden kannalta erittäin vaativasta kohteesta.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

Ohje

2019

## YMPÄRISTÖMINISTERIÖN ASETUS RAKENNUSTEN PALOTURVALLISUUDESTA OHJEET

### Yleisiä

Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta on annettu maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 117 b §:n 3 momentin nojalla, jonka mukaan ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa uuden rakennuksen rakentamista, rakennuksen korjaus- ja muutostyötä sekä rakennuksen käyttöä koskevia muutamia uusia tarvittavia tarkempia säännöksiä rakennuksen paloturvallisuudesta koskien:

- 1) palon syyttymisen ja leviämisen rajoittamisesta sekä taloteknisten ja lämmitykseen käytettävien laitteistojen paloturvallisuudesta;
- 2) rakennuksen kantavuudesta palotilanteessa ja tähän liittyvistä rakennustuotteiden ominaisuuksista;
- 3) palon ja savun kehittymisen ja leviämisen rajoittamisesta ja tähän liittyvien rakennustuotteiden ja laitteistojen ominaisuuksista;
- 4) poistumisturvallisuudesta ja turvallisuuspalveluksista;
- 5) sammutus- ja pelastustehtävien järjestelystä.

Pykälän 117 b § mukaan rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla paloturvallisesti. Pykälässä todetaan, että:

- 1) Palon syyttymisen vaaraa on rajoitettava.
- 2) Rakennuksen kantavien rakenteiden on oltava sellaiset, että ne palon sattuessa kestävä vähintään huomioitava rakennuksen poistumisen turvaaminen, pelastustointimista ja palon hallintaan saaminen.
- 3) Palon ja savun kehittymistä ja leviämistä rakennuksessa sekä palon leviämistä lähtötiloilla oleviin rakennuksiin on pystyttävä rajoittamaan.
- 4) Rakennuksen rakentamisessa on käytettävä paloturvallisuuden kannalta soveltuvia rakennustuotteita ja teknisiä laitteistoja.
- 5) Rakennuksen on oltava sellainen, että siinä olevat voivat palon sattuessa pelastautua tai heidät voidaan pelastaa.
- 6) Pelastushenkilöstön turvallisuus on rakentamisessa otettava huomioon.
- 7) Lupaviranomainen voi edellyttää laadittavaksi turvallisuuspalveluksen poistumisturvallisuuden kannalta erittäin vaativasta kohteesta.

# Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta (848/2017), muutosesitys

- Asetuksen 848/2017 käyttöönoton jälkeen on tullut esille eräitä säännöksiin liittyviä muutos- ja tarkistustarpeita, jotka liittyvät säännöksen soveltamisesta aiheutuviin rakentamisen kustannuksiin (suhteessa hyötyihin) tai yritys- ja viranomaistoimintaa hankaloittaviin tulkintoihin säännösten soveltamisessa.
- Asetusluonnos lausunnolla 11/2019, lausuntoaika päättyi 29.11.2019
  - 29 lausuntoa, jossa otettu asiasisältöön kantaa
  - Pelastuslaitoksilta yhteinen lausunto
- Asetusmuutos voimaan kesällä 2020

## 1 luku Yleistä

1 § Soveltamisala

2 § Määritelmät

3 § Paloturvallisuutta koskevien olennaisten teknisten vaatimusten täyttymisen osoittaminen

4 § Rakennusten paloluokitus

5 § Rakennusten käyttötarkoitus

6 § Palokuorman ja palokuormaryhmän määrittäminen

7 § Palokuormaryhmän määrittäminen käyttötarkoituksen perusteella

8 § Rakennuksen koon, henkilömäärän ja käyttötarkoituksen rajoitukset

9 § Rajoitusmerkinnät

10 § Syttymisen estäminen

## 2 luku Rakenteiden kantavuuden säilyminen

11 § Rakenteiden kantavuus palotilanteessa

12 § Luokitukseen perustuvat mitoitus

13 § Oletettuun palokehitykseen perustuva kantavien rakenteiden mitoitus

## 3 luku Palon rajoittaminen palo-osastoon

14 § Rakennuksen palo-osastointi ja palo-osaston jako osiin

15 § Palo-osaston koko ja palo-osastojen jako osiin

16 § Osastoivat ja osiin jakavat rakennusosat

17 § Osastoivat ovet, ikkunat ja luukut

18 § Läpiviennit osastoivissa rakenteissa

19 § Ilmanvaihtojärjestelmä

20 § Ullakot ja ontelot

21 § Ulkoseinät ja parvekkeet

## 4 luku Palon kehittämisen rajoittaminen

22 § Yleiset vaatimukset

23 § Sisäpuoliset pinnat

24 § Sisäpintojen suojaverhoukset

25 § Ulkoseinän yleiset vaatimukset

26 § Ulkoseinän ulkopinnan ja tuuletuksenvälisen pintojen luokkavaatimukset

27 § Yläpohjan vaatimukset

28 § Kate

## 5 luku Palon leviämisen estäminen naapurirakennukseen

29 § Rakennusten välinen etäisyys

30 § Palomuri

## 6 luku Poistuminen palon sattuessa

31 § Yleiset vaatimukset

32 § Kulkureitin enimmäispituus lähimpään uloskäytävään

33 § Uloskäytävien lukumäärä

34 § Uloskäytävän mitat

35 § Poistumiseen käytettävät ovet

36 § Poistumisaikalaskelma

37 § Turvallisuusselvitys

## 7 luku Palotekniset laitteistot

38 § Palovaroitin ja paloilmoin

39 § Automaattinen sammutuslaitteisto

## 8 luku Pelastustehtävien järjestely

40 § Pelastus- ja sammutustyön edellytykset

41 § Pelastus- ja sammutustyössä käytettävä hissi

42 § Savunpoisto

43 § Kiinteä sammutusputkiverkosto

44 § Voimaantulo

# Rinteen/Marinin hallitusohjelma, kirjauksia

- Kehitetään palomääräysten materiaalineutraaliutta niin, että puurakennusten kaksinkertaisen (teknisen ja rakenteellisen) palosuojauksen tarve vähenee. Selvitetään myös, onko puurakentamisen palomääräyksiä syytä keventää.
- Tarkastellaan ympäristöministeriön rakentamissäädösten tarkoituksenmukaisuutta maatalouden kilpailukyvyn näkökulmasta.

# Merkittävimmät muutosesitykset

- Palomuurin toiminnallisesti suunnitellun (P0) ja luokka-lukuarvomitoitukseen perustuvan rakennuksen (P1, P2, P3) osan välillä (4§)
  - Pääsääntöisesti eri paloluokkaa olevat rakennuksen osat erotetaan palomuurilla.
  - Esitetään, että palomuuria ei edellytetäisi samalla tontilla olevan rakennuksen osan (P0) ja muuta paloluokkaa olevan osan välillä, jos kokonaisuus tarkastellaan riittävän laajasti oletettuun palonkehitykseen perustuvalla menettelyllä.
  - Käsite ”riittävä” selitetään perustelumuiustiossa.
- Kasvihuoneiden palo-osastokoot (15 §)
  - Kasvihuoneissa osastoivista seinistä voi olla toiminnallista haittaa (kasvien varjostus).
  - Esitetään, että pinta-alaosastointia ei edellytetäisi, kun palokuorma on pieni ( $< 150 \text{ MJ/m}^2$ ).
  - Toisaalta kasvihuoneiden, joissa em. suurempi palokuorma, palo-osastokokoa esitetään pienennettäväksi ( $24\,000 \text{ m}^2 \rightarrow 12\,000 \text{ m}^2$ ) (laajan omaisuusvahingon riski).
  - Toteuttaa hallitusohjelman kirjausta ”*Tarkastellaan ympäristöministeriön rakentamissäädösten tarkoituksenmukaisuutta maatalouden kilpailukyvyn näkökulmasta*”.

# Merkittävimmät muutosesitykset (2)

- Alapohjan ontelon jako osiin (15 §)
  - Vaatimus 400 m<sup>2</sup> tuli voimassa olevaan asetukseen pelastuslaitosten esityksestä, koska alapohjaontelot haasteellisia sammuttaa.
  - On katsottu, että vaatimus on lisännyt rakentamisen kustannuksia liikaa hyötyihin nähden.
  - Osiin jako vaikeuttaa alapohjaontelon tuuletusta
  - -> Osiin jaon pinta-alarajaa esitetään kasvatettavaksi 800 m<sup>2</sup>:een ja toisaalta osiin jakoa ei edellytettäisi, jos alapohjarakenne täyttää tietyn palonkestävyysvaatimuksen.

# Merkittävimmät muutosesitykset (3)

- Sisäpintojen suojaverhoukset (24 §)
  - Esitetään, että poistetaan suojaverhouksivaatimus 1-2 -kerroksisen P2-paloluokan rakennuksen ulkoseinältä, jos se on ”massiivipuuta”. Tämä helpottaa luokkiin ja lukuarvoihin perustuvaa suunnittelua mm. hirsirakenteisten koulujen ja muiden laajahkojen hirsi/massiivipuuseinäisten rakennusten osalta.
  - Esitys toteuttaa hallitusohjelma kirjausta ”*Selvitetään myös, onko puurakentamisen palomääräyksiä syytä keventää*”.
- Ulkoseinän paloa levittävän eristekerroksen vaakasuuntaiset katkaisut kahden kerroksen välein (25 §)
  - Vaatimuksen on katsottu lisäävän rakentamisen kustannuksia liikaa hyötyihin nähden.
  - Esitetään, että katkaisuja ei edellytettäisi enintään 28 metriä korkean rakennuksen ulkoseinältä, jossa ei ole tuuletusväliä, kun lämmöneriste on suojattu sisäpuolelta, aukkojen pielten osalta ja ulkopuolelta ½ x tilan osastoivisuusvaatimusta vastaavasti.



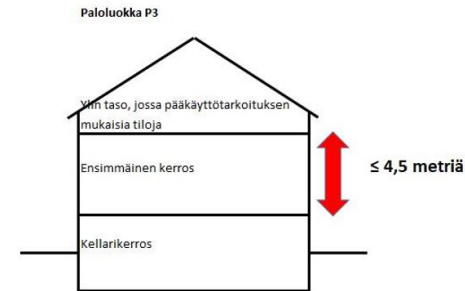
# Merkittävimmät muutosesitykset (4)

- Ulkoseinän ulkopinta ja tuuletusvälin ulkopinta yli 28 - 56 m korkeissa rakennuksissa (26 §)
  - Esitetään, että 28-56 metriä korkeassa rakennuksessa ulkoseinän ulkopinnan ja tuuletusvälin ulkopinnan tulee täyttää A2-s1, d0 -luokan vaatimukset (*luokka-lukuarvomitoituksessa*).
  - Voimassa olevan asetuksen B-s1, d0 -vaatimukset mahdollistaa tuotteet, jotka voivat osallistua paloon vaaraa aiheuttavalla tavalla. Palokunnan sammutusmahdollisuudet rakennuksen ulkopuolelta 28 m:n korkeuden yläpuolella ovat rajalliset.
  - (Voimassa olevassa asetuksessa A2-s1, d0 -luokan vaatimus on asetettu *yli* 56 m korkeille rakennuksille.)



# Merkittävimmät muutosesitykset (5)

- Kerros – ullakko problematiikkaan liittyvät tulkinnat (31 §)
  - Kuntakohtaista tulkintaa on aiheutunut siitä, katsotaanko *ullakon tasoon* sijoitettu asuintila kerrokseksi.
  - Eräissä kunnissa hyväksytään ”3-kerroksinen” P3-paloluokan pientalo, vaikka säännösten mukaan, ja turvallisuuden kannalta, ko. rakennus saisi olla enintään 2-kerroksinen.
  - Esitetään, että annettaisiin P3-paloluokan rakennuksille enimmäismitta ensimmäisen kerroksen lattiatasosta ylimpään lattiatasoon, jossa on pääkäyttötarkoitusta palvelevia tiloja (enintään 4,5 m). Tulkinta ei riippuisi siitä, käsitetäänkö ko. tila kerroksena vaiko ullakkona.



# Muita muutosesityksiä/tarkistuksia

- Kellarikerrosten mitoituspalokuormaan liittyvät vaatimukset oletettuun palonkehitykseen perustuvassa suunnittelussa (13 §)
- Rakennuksen osana olevan autosuojan vaatimukset P2-paloluokan yli 2-kerroksisissa rakennuksissa (15 §)
- Tuotanto- ja varastorakennusten osastoivien rakennusosien luokkavaatimukset (16 §)
- Autosuojien pintaluokkavaatimukset (25 §)
- Parvekkeiden ja luhtikäytävän pintaluokkavaatimukset (26 §)
- Palomieshissiä koskevat vaatimukset (41 §)

**Kiitos!**